

**Матеріальне забезпечення
військовослужбовців
(речове, продовольче, інше
забезпечення). Особливості
під час воєнного стану**

Пропоновані збірки щодо матеріального забезпечення військовослужбовців визначають матеріально-грошове забезпечення, інші види (речове, харчове, житлове) такого забезпечення.

Висвітлюються норми забезпечення, особливості забезпечення під час дії воєнного стану, наводиться актуальна нормативно-правова база.

Призначено для військовослужбовців ЗСУ та інших формувань, військовозобов'язаних, резервістів, осіб, які підлягають мобілізації в особливий період, правникам, здобувачам юридичної та військової освіти, їх викладачам.

МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

(РЕЧОВЕ, ПРОДОВОЛЬЧЕ, ІНШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ)

ОСОБЛИВОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

НОРМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ:

- ЗСУ ТА ДЕРЖСПЕЦТРАНССЛУЖБИ
- НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
- ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
- ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ І ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
- СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
- УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

Укладачі:

Коропатнік Ігор Михайлович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри правового забезпечення Військового інституту Національного університету імені Тараса Шевченка полковник юстиції;

Микитюк Микола Андрійович — доктор юридичних наук, доцент, професор спеціальної кафедри №1 Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, полковник;

Павлюк Олександр Олексійович — начальник штабу-заступник командувача Сухопутних військ Збройних сил України, кандидат військових наук, генерал-лейтенант;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

М 34 Матеріальне забезпечення військовослужбовців (речове, продовольче, інше забезпечення). Особливості під час воєнного станує. Норми забезпечення для: ЗСУ та Держспецтрансслужби, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби спеціального зв'язку і захисту інформації, Служби безпеки України, Управління державної охорони. / Укл.: Коропатнік І.М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Петков С.В. — Київ. ВД «Професіонал», 2023. — 520 с.

ISBN 978-611-01-2820-9

Пропоновані збірки щодо матеріального забезпечення військовослужбовців визначають матеріально-грошове забезпечення, інші види (речове, харчове, житлове) такого забезпечення.

Висвітлюються норми забезпечення, особливості забезпечення під час дії воєнного стану, наводиться актуальна нормативно-правова база.

Призначено для військовослужбовців ЗСУ та інших формувань, військовозобов'язаних, резервістів, осіб, які підлягають мобілізації в особливий період, правникам, здобувачам юридичної та військової освіти, їх викладачам.

ВСТУП

Відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» держава гарантує військовослужбовцям достатнє матеріальне, грошове та інші види забезпечення в обсязі, що відповідає умовам військової служби, стимулює закріплення кваліфікованих військових кадрів.

У відповідності до ст. 9¹ вказаного Закону продовольче, речове та інше забезпечення військовослужбовців здійснюється за нормами і в терміни, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Безпосередньо цими видами матеріального забезпечення військовослужбовців опікується **Головне управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗСУ (ГУ РСМЗ ЗСУ)** — підрозділ міністерства оборони України який було утворено у 2015 році з ініціативної групи волонтерського десанту у МО.

Управління займається розробкою нових норм речового та продовольчого забезпечення військовослужбовців ЗСУ, технічні специфікації та умови. Проводить моніторинг та дослідження якості предметів речового майна та впроваджує на нього передові міжнародні військові стандарти в тісній співпраці з країнами-членами НАТО.

Центр розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗСУ взаємодіє з міжнародними військовими представництвами і виробниками, співпрацює з вітчизняними та закордонними науково-дослідними установами щодо речового та продовольчого забезпечення.

Також ці питання підпорядковані **Командуванню Сил логістики Збройних сил (КСЛ ЗС, в/ч А0307)** — це основне формування у складі Збройних сил України для технічного та тилового забезпечення, шляхом зберігання, підготовки (ремонт) і транспортування всієї номенклатури озброєння, боєприпасів, військової техніки, продовольства, та іншого.

Створено шляхом злиття частин і підрозділів Тилу Збройних Сил та Озброєння Збройних сил України у відповідне командування.

РЕЧОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Основною метою речового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил в особливий період є створення умов, що сприяють успішному веденню військами (силами) бойових дій та виконанню інших завдань особливого періоду

Речове забезпечення військовослужбовців здійснюється за нормами і в терміни, що визначаються Міністерством оборони України, а порядок грошової компенсації вартості за неотримане речове майно визначається Кабінетом Міністрів України.

Основним завданням речового забезпечення є задоволення потреб військовослужбовців Збройних Сил України в обмундируванні, взутті, натільній і теплій білизні, теплих і постільних речах, спорядженні, спеціальному одязі, спеціальному одязі та спорядженні для виконання спеціальних завдань, предметах індивідуального захисту, тканинах, нагрудних та нарукавних знаках і знаках розрізнення, санітарно-господарському майні, спортивному інвентарі та лазне-пральному обслуговуванні, що сприяють успішному веденню військами бойових дій та виконанню інших завдань, як у мирний час, так і в особливий період.

Речове забезпечення військовослужбовців ЗСУ включає:

забезпечення обмундируванням, одягом, взуттям, засобами захисту, знаками, фурнітурою, господарським, спортивним, санітарним майном, канцелярією, технічними засобами та ін.;

створення та утримання запасів речового майна;

лазне-пральне обслуговування військовослужбовців військових частин і забезпечення мийними засобами;

організацію та проведення ремонту речового майна, технічних засобів речової служби, хімічного чищення обмундирування та спеціального одягу;

фінансове планування та фінансування, складання та подання встановленої звітності за статтями кошторису МО на речове забезпечення;

організацію та ведення обліку і звітності з речової служби;

організацію контролю за витратами матеріальних засобів і бюджетних асигнувань, передбачених на речове забезпечення.

Зарахування військової частини на речове забезпечення здійснюється за атестатом на речове майно на підставі наказу

командира з'єднання, до складу якого вона прибула. Якщо атестат на речове майно відсутній, то зарахування військової частини на забезпечення здійснюється за її донесеннями про наявність речового майна з подальшим наданням атестата.

Під час ведення бойових дій військовими частинами у відриві від своїх з'єднань термінова потреба в речовому майні може забезпечуватись за рахунок запасів найближчих речових складів за розпорядженням того органу, у підпорядкуванні якого знаходиться речова служба. Про здійснену видачу майна негайно повідомляється орган речової служби, де знаходиться на забезпеченні військова частина, яка одержала майно, з подальшим документальним підтвердженням.

Речове майно військовозобов'язаним, призваним на військову службу **за мобілізацією та за черговим призовом**, видається після їх прибуття до місця служби і зарахування до списків військової частини або після прибуття на пункт прийому особового складу. У разі підписання відмобілізованим контракту на продовження військової служби забезпечення речовим майном проводиться після закінчення строків носіння предметів військової форми одягу, виданих під час мобілізації, в установленому порядку для даної категорії військовослужбовців.

При звільненні військовослужбовців з військової служби за призовом під час мобілізації на особливий період вони вибувають з майном особистого користування. Речі, які ними не були отримані з будь-яких причин за період служби, під час звільнення не видаються. Інвентарні речі здаються на речовий склад військової частини.

Під час ведення бойових дій військовими частинами у відриві від своїх з'єднань термінова потреба в речовому майні може забезпечуватись за рахунок запасів найближчих речових складів за розпорядженням того органу, в підпорядкуванні якого знаходиться речова служба.

Після надходження до військової частини письмового повідомлення про звільнення військовослужбовця з військової служби або після видання наказу командира (начальника) військової частини про звільнення військовослужбовця повинен здати в установлені строки посаду та підлягає розрахунку, виключенню зі списків особового складу військової частини і направленню на

військовий облік до районного (міського) військового комісаріату за вибраним місцем проживання.

Особа, звільнена з військової служби, на день виключення зі списків особового складу військової частини має бути повністю забезпечена грошовим, продовольчим і речовим забезпеченням.

Грошова компенсація виплачується військовослужбовцям з моменту виникнення права на отримання предметів речового майна відповідно до норм забезпечення у разі:

звільнення з військової служби;

загибелі (смерті) військовослужбовця;

переведення військовослужбовця до інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Держспецзв'язку, правоохоронних органів спеціального призначення і державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями для подальшого проходження військової служби з виключенням із списків особового складу військової частини.

Право на виплати за неотримане речове майно мають військовослужбовці:

Збройних Сил;

Національної гвардії;

Служби безпеки України;

Служби зовнішньої розвідки;

Держприкордонслужби;

Держспецтрансслужби;

Держспецзв'язку;

Управління державної охорони.

Виплата грошової компенсації здійснюється особам офіцерського, старшинського, сержантського і рядового складу.

Порядок виплати військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації і Управління державної охорони грошової компенсації вартості за неотримане речове майно затверджений постановою КМУ від 16 березня 2016 р. № 178 (з наступними змінами).

Дія Порядку не поширюється на:

військовослужбовців строкової військової служби;

курсантів вищих військових навчальних закладів;

курсантів вищих навчальних закладів, які мають у своєму складі військові інститути, факультети, кафедри, відділення військової підготовки.

Грошова компенсація виплачується військовослужбовцям за місцем військової служби за їх заявою (рапортом) на підставі наказу командира (начальника) військової частини, територіального органу, територіального підрозділу, закладу, установи, організації (далі – військова частина), а командирам (начальникам) військової частини – наказу старшого командира (начальника), у якому зазначається розмір грошової компенсації на підставі довідки про вартість речового майна, що належить до видачі, оригінал якої додається до відомості щодо виплати грошової компенсації.

Довідка про вартість речового майна, що належить до видачі, видається речовою службою військової частини виходячи із закупівельної вартості такого майна, розрахованої Міноборони чи іншим силовим відомством станом на 1 січня поточного року.

У разі загибелі (смерті) військовослужбовця грошова компенсація виплачується рівними частками членам його сім'ї та утриманцям за місцем військової служби померлого на підставі заяви про отримання грошової компенсації.

Виплата грошової компенсації **здійснюється в межах бюджетних призначень** на закупівлю речового майна, передбачених Міноборони, МВС, Мінінфраструктури, СБУ, Службі зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецзв'язку, Головному управлінню розвідки Міноборони та Управлінню державної охорони на відповідний рік.

В зв'язку з внесенням змін до законодавства щодо **розширення прав жінок-військовослужбовиць** вказані норми наказом Міністерства оборони України від 21.06.2021 р. № 174 було розширено та доповнено речами для жінок, зокрема білизни, засобами особистої гігієни та іншим.

У випадку не здійснення грошового забезпечення у період військової служби при звільненні рекомендуємо подавати:

Рапорт про отримання довідки про вартість неотриманого речового майна;

Рапорт про отримання компенсації за неотримане речове майно;

Скарги на гарячі лінії:

«Гарячі лінії» Міністерства оборони та ЗС України **0 800 50 04 42**

«Гаряча лінія» Головного управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗСУ щодо прийому та реєстрації скарг та пропозицій громадян з питань розвитку речового, продовольчого забезпечення **(097) 251-73-56**

«Гаряча лінія» Департаменту фінансів Міноборони з питань грошового забезпечення та соціальних виплат **(044) 271-35-59**

Урядова «гаряча лінія» **1545**

Позов до суду про:

визнання протиправним та скасувати рішення про відмову у наданні довідки про вартість неотриманого речового майна, та виплати компенсації за неотримане речове майно;

зобов'язання ВЧ надати довідку про вартість неотриманого речового майна;

зобов'язання ВЧ провести розрахунок за неотримане речове майно;

стягнення коштів за неотримане речове майно.

Одночасно військові мають право подавати рапорти про здійснення належного забезпечення протягом військової служби. Звертаємо увагу, що по факту завершення військової служби військовослужбовець має право саме на компенсацію в грошовому еквіваленті недоотриманого майна.

Це підтверджується судовою практикою. Так, відповідно до постанов Верховного Суду від 23.08.2019 р. у справі №2040/7697/18, №К/9901/16211/19 від 30.11.2020 р. у справі N 480/3105/19, провадження НК/9901/5696/20 Суд касаційної інстанції погоджується з висновками судів попередніх інстанцій, що у разі звільнення військовослужбовця з військової служби у нього/неї виникає право на грошову компенсацію вартості за неотримане речове майно, яке реалізується шляхом подання військовослужбовцем відповідної заяви (рапорту) за місцем військової служби. Застосовування в пункті 3 Порядку №178 словосполучення «у разі звільнення з військової служби», а не, наприклад, «при звільненні з військової служби» дозволяє дійти висновку, що право на грошову компенсацію вартості за неотримане речове майно не залежить від факту закінчення проходження військової служби (виключення військовослужбовця зі списків особового складу). Отже, військовослужбовці після звільнення їх з військової служби **зберігають право на грошову компенсацію вартості за неотримане речове майно.**

НОРМИ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Постанова Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 № 178 «Про затвердження Порядку виплати військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної спеціальної служби транспорту, Державної прикордонної служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації і Управління державної охорони грошової компенсації вартості за неотримане речове майно»;

Наказ Міністра оборони України від 18.07.2017 № 370 «Про затвердження Зразків військової форми одягу та загальних вимог до знаків розрізнення військовослужбовців та ліцеїстів військових ліцеїв».

Для військовослужбовців Збройних Сил України та Держспецтрансслужби.

Наказ Міністра оборони України від 29.04.2016 № 232 «Про речове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту»;

Наказ Міністра оборони України від 20.11.2017 № 606 «Про затвердження Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв» (зі змінами).

Для військовослужбовців Національної гвардії України.

Наказ Міністра внутрішніх справ України від 07.06.2017 № 475 «Про речове забезпечення Національної гвардії України»;

Наказ Міністра оборони України від 07.02.2018 № 50 «Про затвердження Зразків спеціального одягу, взуття, спорядження та інших предметів речового майна військовослужбовців Національної гвардії України».

Для військовослужбовців Державної прикордонної служби України.

Наказ Міністра внутрішніх справ України від 31.10.2016 № 1132 «Про речове забезпечення військовослужбовців та

працівників Державної прикордонної служби України в мирний час та особливий період»;

Наказ Міністра внутрішніх справ України від 02.10.2017 № 808 «Про затвердження Зразків знаків розрізнення військовослужбовців і Правил носіння форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Державної прикордонної служби України»;

Наказ Міністра оборони України від 07.05.2018 № 202 «Про затвердження Зразків спеціального одягу, взуття, спорядження та інших предметів речового майна військовослужбовців Державної прикордонної служби України».

Для військовослужбовців Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації.

Наказ Адміністрації ДССЗІ України від 208.12.2017 № 673 «Про речове забезпечення військовослужбовців Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України в мирний час та особливий період»;

Наказ Адміністрації ДССЗІ України від 15.03.2021 № 137 «Про затвердження Зразків знаків розрізнення для військовослужбовців і курсантів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України».

Для військовослужбовців Служби безпеки України.

Наказ Центрального управління СБУ від 10.11.2016 № 584 «Про затвердження Інструкції про речове забезпечення військовослужбовців Служби безпеки України в мирний час та особливий період»;

Наказ Центрального управління СБУ від 17.03.2021 № 79 «Про затвердження Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення в Службі безпеки України».

Для військовослужбовців Управління державної охорони.

Наказ Міністра оборони України від 29.01.2018 № 30 «Про затвердження Зразків спеціального одягу, взуття та спорядження, засобів індивідуального захисту та інших предметів речового майна військовослужбовців Управління державної охорони України в мирний час та особливий період»;

Наказ Управління держохорони України від 27.05.2021 № 406
«Про затвердження Правил носіння військової форми одягу та знаків
розрізнення військовослужбовцями Управління державної охорони
України».

Основні нормативні акти із вказаного переліку наводяться у
розділі нормативно-правового забезпечення.

ОСОБЛИВОСТІ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Військовозобов'язані, мобілізовані під час особливого періоду, особи, які підписали короткостроковий контракт під час особливого періоду, та особи, які підписали контракт до завершення особливого періоду; усі військовослужбовці Збройних Сил України у разі запровадження правового режиму воєнного стану на всій території держави забезпечуються за нормою № 1 «Забезпечення предметами бойового обмундирування та екіпірування військовослужбовців Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту (бойовий єдиний комплект (БЕК))» як категорія 5», — зазначили у Центральному управлінні речового забезпечення Тилу Командування Сил логістики ЗСУ.

У Центральному управлінні речового забезпечення додали, що вказана категорія військовослужбовців забезпечується речовим майном із 46 предметів (головні убори, обмундирування, білизна, взуття, спорядження, засоби індивідуального захисту). Строки носіння цих предметів у середньому вдвічі менші, ніж на мирний час.

З метою покращення умов служби та підтримки бойового духу Збройних Сил України Головне управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗСУ підготувало зміни до наказу Міністерства оборони України від 29.04.2016 № 232 про речове забезпечення військовослужбовців.

Відтепер Норми забезпечення речовим майном військовослужбовців ЗСУ поширено й на Державну спеціальну службу транспорту (ДССТ).

НОРМА № 1 – загальновійськова:

- нові предмети: сумка адміністративна, труси та топ жіночі;
- нова 5-та категорія забезпечення військовослужбовців під час особливого періоду або воєнного стану;
- курсантам військових навчальних закладів видаватимуть панаму літню польову, сорочку бойову, рукавички тактичні та беруші.

НОРМА № 2 щодо бойового обмундирування та екіпірування визначена для забезпечення військовослужбовців на період проведення бойових дій, занять (тренувань), навчань та під час участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (раніше солдати забезпечувалися згідно зі штатними посадами):

- нові предмети: костюм вітровологозахисний демісезонний (тип — А) та рюкзак медичний.

НОРМА № 10 – для військовослужбовців ремонтних частин, екіпажів танків, бойових машин та відтепер ще й гусеничних пожежних машин:

- новий комплект вогнезахисний, який складається з комбінезона вогнезахисного, маски спеціальної, рукавичок вогнезахисних, білизни термостійкої, утеплювальної підкладки термостійкої та балістичного жилета термостійкого.

НОРМА № 19 – Сили Спеціальних Операцій (ССО):

збільшено кількість предметів спецодягу від 5 до 67 одиниць.

НОРМИ № 26, 27 – для військових медиків:

нові предмети: шапочка медична, костюм (сорочка і штани) жіночий, костюм (сорочка і штани) чоловічий, халат медичний жіночий, халат медичний чоловічий та сукня медична.

НОРМА № 48 – для пожежно-рятувальних підрозділів МОУ, ЗСУ, ДССТ уведено костюм літній та чохол для шолома балістичного вогнетривкий.

НОРМА № 51 – для почесної варти і військових оркестрів уведено нові предмети та переглянуто строки їх носіння.

НОРМА № 63 – військові ліцеїсти:

нові предмети: спідниця, чобітки хромові утеплені, туфлі хромові та сумка адміністративну.

НОРМА № 69 щодо забезпечення спортивним інвентарем:

- 42 нових предмети;
- костюм спортивний, кросівки, труси спортивні, футболка з довгими рукавами, футболка з короткими рукавами, шкарпетки спортивні літні та шкарпетки спортивні зимові видаватимуться військовим частинам, військовим ліцеям з посиленою військово-фізичною підготовкою та ВВНЗ на кожного військовослужбовця строкової служби, ліцеїста та курсанта.

Зокрема, Інструкція про організацію речового забезпечення військовослужбовців ЗСУ отримала низку змін щодо порядку:

- нарахування заборгованості за речове майно;
- забезпечення речовим майном резервістів;
- використання дослідних партій предметів речового майна, які випробовувалися.

Також уведено 2 нових види спеціальних наметів:

намет каркасний (модульний спеціальний уніфікований) та намет пневмокаркасний модульний).

Наказ МОУ від 29.04.2016 № 232 (зі змінами).

ХАРЧУВАННЯ ТА ПРОДОВОЛЬЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Організація харчування.

З метою впорядкування організації харчування особового складу ЗС України та штатних тварин, Міноборони затвердило **Порядок застосування Каталогу продуктів харчування**.

Порядок, затверджений наказом Міноборони від 29.04.2020 № 140, набрав чинності 29 травня. Він регулює діяльність відповідальних посадових осіб військових частин ЗСУ під час організації харчування особового складу та штатних тварин, при якій забезпечення харчовими продуктами здійснюється за Каталогом, затвердженим наказом МО від 15.11.2019 № 591.

Порядок визначає як у військовій частині має здійснюватися планування та забезпечення харчовими продуктами, граничний обсяг коштів якій частина може витратити на продукти, організацію харчування у стаціонарних та польових умовах, особливості ведення обліку та звітності, а також базове меню – визначений асортимент обов'язкових та додаткових страв, які розподілені на визначені приймання їжі.

Для особового складу військових частин, залежно від характеру навчально-бойової діяльності, **встановлюється три- або чотириразове харчування**. Час приймання їжі визначається у розпорядку дня, що затверджується командиром військової частини.

У разі організації **триразового харчування** гаряча їжа готується і видається тричі на добу — на сніданок, обід і вечерю. Також додатково готується друга вечеря для військовослужбовців у дні призначення їх для несення варті. Сума для витрат при триразовому харчуванні на добу розподіляється у відсотках таким чином: сніданок – 35 %, обід – 45 %, вечеря – 20 %.

Чотириразовим харчуванням забезпечується льотний склад. Проміжки між прийманнями їжі в усіх випадках не повинні перевищувати 4-5 годин. У дні польотів льотний склад їжу приймає за 1,5-2 години до початку польотів. Другий сніданок (друга вечеря) видається в перерві між польотами або після їх закінчення. У дні, коли польоти не здійснюються, приймання їжі може бути зменшено до трьох разів на добу.

Чотириразовим харчуванням забезпечуються військові кораблів, суден, підводних човнів, берегових баз та управлінь об'єднань. При цьому сума для витрат на добу розподіляється таким чином: сніданок – 25 %, обід – 40 %, вечеря – 25 %, вечірній чай – 10 %.

Базове меню:

1. За рішенням командира військової частини, враховуючи умови приготування, технічну можливість, забезпечення технологічним (холодильним) обладнанням, умови зберігання харчових продуктів, рекомендовано планувати не менше двох обов'язкових перших страв, гарнірів, м'ясних та рибних страв, з урахуванням побажань особового складу військової частини.

2. Рекомендовано планувати до обов'язкових страв додаткові залежно від наявності (залишку) коштів.

3. Замість гарніру з м'ясною та (або) рибною стравами дозволяється планувати молочні страви.

4. У польових умовах залежно від характеру навчально-бойових завдань, за рішенням командира військової частини, дозволяється замість приготування першої страви готувати посилену м'ясну та (або) рибну страви з гарніром.

Приймання їжі	Обов'язкові страви ¹	Додаткові страви ²
Сніданок	Напій	Молочні, кисломолочні продукти, м'яса нарізка, сирна нарізка, овочева нарізка, фрукти, фруктові салати, ягоди, горіхи, солодощі, десерти, газовані напої, соки, випічка власного виробництва тощо
	Гарнір, м'яса та (або) рибна страви ³	
	Холодні закуски	
	Хліб, масло	
Другий сніданок	Напій	
	Хліб, масло	
	Гарнір, м'яса та (або) рибна страви ³	
Обід	Напій	
	Гарнір, м'яса та (або) рибна страви ³	
	Перша страва ⁴	
	Холодні закуски	
	Хліб	
Вечеря	Напій	
	Гарнір, м'яса та (або) рибна страви ³	
	Холодні закуски	
	Хліб, масло	
Друга вечеря	Напій	
	Хліб	
	Гарнір, м'яса та (або) рибна страви ³	

Крім того наказом визначається **порядок харчування військовослужбовців за плату**. Військовослужбовці (офіцери, контрактники), працівники ЗСУ, які не мають права на харчування за рахунок держави, та держслужбовці можуть забезпечуватися

харчуванням в їдальні частини за плату в розмірі, що відповідає розрахунку добової вартості харчування.

Підставою для зарахування на забезпечення харчуванням у такому разі є наказ командира військової частини, який видається згідно з рапортом (заявкою) осіб. Кошти за харчування вносяться до каси військової частини або утримуються з грошового забезпечення, згідно з довідкою-розрахунком, яка складається продовольчою службою, відповідно до затвердженої розкладки продуктів та фактичної вартості харчування у військовій частині.

У разі організації харчування за плату за окремими прийманнями їжі вартість харчування визначається за фактичними витратами із розрахунку вартості харчових продуктів, які використовуються для приготування страв і напоїв.

Норми харчування військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань (Постанова КМУ від 29 березня 2002 року №426 з наступними змінам):

Норма №1 — Загальновійськова.

Норма № 2 — Льотна

Норма № 3 — Морська

Норма № 4 — Підводна

Норма № 5 — Лікувальна

Норма № 6 — Ліцейська

Норма № 7 — Лікувально-профілактична

Норма № 8 — Додаткова норма харчування для донора в день давання крові та її компонентів

Норма № 9 — Дієтична

Норма № 10 — Повсякденний набір сухих продуктів (раніше — Суха загальновійськова пайка)

Норма № 11 — Автономне харчування

Норма № 12 — Бортове харчування для екіпажів літаків і вертольотів

Норма № 13 — Для особового складу, який зазнав лиха на морі

Норма № 14 — Аварійний запас харчування для екіпажів літаків та вертольотів

Норма №15 — Добовий польовий набір продуктів (Постанова КМУ від 3 жовтня 2016 року №696)

Як організовано харчування військовослужбовців у відрядженні під час воєнного стану.

Із введенням воєнного стану в країні військовослужбовці Збройних Сил України так само продовжують їздити у відрядження, як і до 24 лютого цього року.

Яких вимог мають дотримуватись у війську, аби не допустити випадків, коли військовослужбовців під час службових відряджень не зараховуватимуть на продовольче забезпечення?

Тож на сьогодні керівники структурних підрозділів та органів військового управління, командири військових частин та військових навчальних закладів **мають виконувати наступні вимоги:**

забезпечення видачі продовольчих атестатів військовослужбовцям, що направляються у службові відрядження для виконання службових завдань в інші військові частини або добовим польовим набором продуктів (повсякденним набором сухих продуктів);

у разі забезпечення добовим польовим набором продуктів (повсякденним набором сухих продуктів) на весь термін відрядження, забезпечення наявності відмітки щодо даної видачі на посвідченні про відрядження;

зарахування на продовольче забезпечення військовослужбовців, які прибули до військової частини у службове відрядження та наявності відмітки про забезпечення триразовим харчуванням на посвідченні про відрядження у відповідності до наказу начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 07.04.2017 № 124 «Про затвердження Інструкції з діловодства у Збройних Силах України» (зі змінами);

здійснення направлення військовослужбовців у відрядження з врахуванням пункту 1 наказу Міністерства оборони України від 31.01.2022 № 30 «Про бюджетну політику Міністерства оборони України на 2022 рік»;

у разі неможливості забезпечити військовослужбовців, які прибули у відрядження триразовим харчуванням, письмового повідомлення командирів військової частини, з якої військовослужбовці прибули у відрядження, із зазначенням причин.

Дотримання цих вимог унеможливить фінансові порушення під час направлення військовослужбовців Збройних Сил України у відрядження під час воєнного стану.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РЕЧОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	4
НОРМИ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	9
ОСОБЛИВОСТІ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	12
ХАРЧУВАННЯ ТА ПРОДОВОЛЬЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	14
НОРМИ ХАРЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	21
ЖИТЛОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	23
НОРМИ ЖИТЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	25
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА	28
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»	28
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про правовий режим воєнного стану»	93
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 16 березня 2016 р. № 178 «Про затвердження Порядку виплати військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації і Управління державної охорони грошової компенсації вартості за неотримане речове майно»	133

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
від 29.04.2016 № 232 «Про речове забезпечення
військовослужбовців Збройних Сил України та Державної
спеціальної служби транспорту» 136

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
від 07.06.2017 № 475 «Про речове забезпечення Національної
гвардії України» 262

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
від 31.10.2016 № 1132 «Про речове забезпечення
військовослужбовців та працівників Державної прикордонної
служби України в мирний час та особливий період» 302

НАКАЗ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
від 10.11.2016 № 584 «Про затвердження Інструкції про речове
забезпечення військовослужбовців Служби безпеки України в
мирний час та особливий період» 316

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
від 29 березня 2002 р. № 426 «Про норми харчування
військовослужбовців Збройних Сил, інших військових
формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту
інформації, поліцейських, осіб рядового та начальницького
складу підрозділів Державної фіскальної служби, осіб рядового,
начальницького складу органів і підрозділів цивільного
захисту»..... 348

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
від 09.02.2016 № 62 «Про затвердження Інструкції з організації
продовольчого забезпечення Збройних Сил України та годування
штатних тварин військових частин Збройних Сил України
шляхом залучення суб'єктів господарювання» 426

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
від 15.11.2019 № 591 «Про затвердження Каталогу продуктів
харчування» 467

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
від 29.04.2020 № 140 «Про затвердження Порядку застосування
Каталогу продуктів харчування»..... 480

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
від 3 серпня 2006 р. N 1081 «Про затвердження Порядку
забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житловими
приміщеннями» 505

НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

**МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
(РЕЧОВЕ, ПРОДОВОЛЬЧЕ, ІНШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ)
ОСОБЛИВОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ**

НОРМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ:

- ЗСУ ТА ДЕРЖСПЕЦТРАНССЛУЖБИ
- НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
- ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
- ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ І ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
- СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
- УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

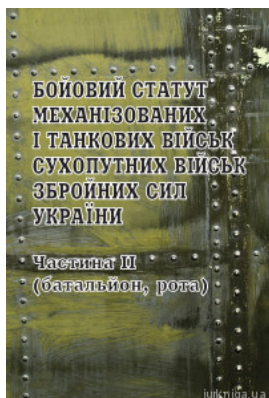
Оригінал-макет підготовлено
ТОВ Видавничий дім «Професіонал»

Підписано до друку 10.12.2022. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 32,5.

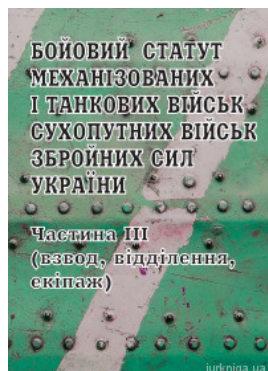
ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 1533

Книги, які можуть вас зацікавити

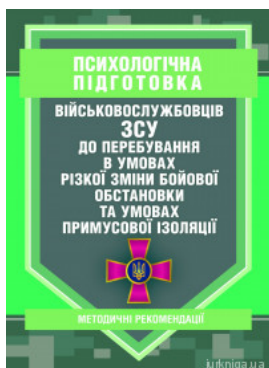
Бойовий статут
механізованих і
танкових військ
Сухопутних військ
Збройних Сил України.
Частина 2 (батальйон,
рота)

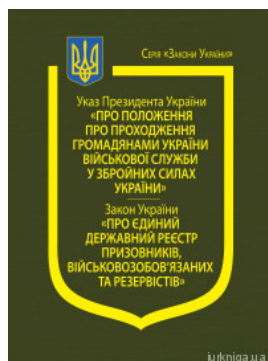
Бойовий статут
механізованих і
танкових військ
Сухопутних військ
Збройних Сил України.
Частина 3 (взвод,
відділення, екіпаж)

Закон України "Про
військовий обов'язок і
військову службу".
Алерта

Психологічна
підготовка
військовослужбовців
ЗСУ до перебування в
умовах різкої зміни
бойової обстановки та
умовах примусової
ізоляції. Методичні...

Указ Президента
України "Про
положення про
проходження
громадянами України
військової служби у
Збройних Силах
України", Закон
України...

Міжнародне
гуманітарне право.
Особливості
застосування в умовах
збройної агресії РФ
проти України

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →